

„Ale jeden Samaritán přišel na své cestě k němu, viděl ho a bylo mu ho líto.“

(Lk 10,33)

Martina je v metru velkého evropského města. Všichni cestující jsou soustředěni na své mobily. Virtuálně propojeni, ale ve skutečnosti chyceni do pasti izolace. Klade si otázku: „Cožpak už nejsme schopni se dívat jeden druhému do očí?“

Je to běžná zkušenost, zejména ve společnostech bohatých na hmotné věci, ale čím dál tím chudších na mezilidské vztahy. Evangelium však vždy přichází se svým původním, tvůrčím návrhem, který je schopen „všechno tvořit nové“¹.

V dlouhém rozhovoru se znalcem Zákona, který se ho ptá, co má dělat, aby dostal věčný život², Ježíš odpovídá slavným podobenstvím o milosrdném Samaritánovi: kněz a levita, významné osobnosti tehdejší společnosti, vidí na okraji cesty muže přepadeného lupiči, ale jdou dál.

„Ale jeden Samaritán přišel na své cestě k němu, viděl ho a bylo mu ho líto.“

Znalci Zákona, který dobře zná Boží přikázání lásky k bližnímu³, Ježíš dává za vzor cizince, považovaného za odpadlíka a nepřítele – vidí zraněného pocestného, ale nechá se ovládnout soucitem, citem, který vychází z nitra, z hloubi lidského srdce. Proto přeruší svou cestu, přiblíží se k němu a postará se o něj.

¹ Srov. Zj 21,5.

² Srov. Lk 10,25-37.

³ Dt 6,5; Lv 19,18.

Ježíš ví, že každá lidská bytost je zraněna hříchem, a právě to je jeho posláním – uzdravovat srdce bezplatným Božím milosrdenstvím a odpuštěním, aby i oni byli schopni blízkosti a sdílení.

„Abychom se naučili být milosrdní jako Otec, být dokonalí jako On, je třeba dívat se na Ježíše, který je úplným zjevením Otcovy lásky. (...) Láska je totiž absolutní hodnotou, která dává smysl všemu ostatnímu (...), jejímž nejvyšším projevem je milosrdenství. Právě milosrdenství nám pomáhá, abychom se stále dívali novými očima na ty, s nimiž prožíváme každý den v rodině, ve škole, v práci, aniž bychom si připomínali jejich nedostatky a omyly. Díky tomu jsme schopni neodsuzovat, ale odpouštět utrpěné křivdy, dokonce na ně zapomenout.“⁴

„Ale jeden Samaritán přišel na své cestě k němu, viděl ho a bylo mu ho líto.“

Závěrečná a rozhodující odpověď je vyjádřena jasnou výzvou: „Jdi a stejně jednej i ty!“⁵. To Ježíš opakuje každému, kdo přijímá jeho slovo: být blíž k druhým, převzít iniciativu a „dotknout se“ ran lidí, které každý den potkáváme na cestách životem.

Abychom mohli žít evangelijní blízkost, nejprve prosme Ježíše, aby nás uzdravil ze slepoty předsudků a lhostejnosti, která nám brání vidět za hranice sebe sama.

Pak se od Samaritána učme soucitu, který ho vedl k tomu, že nasadil svůj vlastní život. Napodobujme jeho ochotu udělat první krok k bližnímu a naslouchat mu, přijmout jeho bolest za svou, bez předsudků a obav, že „ztrácíme čas“.

To je i zkušenost jedné mladé Korejky: „Snažila jsem se pomoci dospívající dívce, která nepatřila k mé kultuře a kterou jsem dobře neznala. Přestože jsem nevěděla, co a jak mám dělat, odhodlala jsem se to zkusit. K mému překvapení jsem zjistila, že tím, že jsem jí pomohla, jsem byla sama ‚uzdravena‘ ze svých vnitřních ran.“

⁴ Ch. Lubichová, Slovo života na červen 2002 (Nové město 6/2002, str. 15), taktéž v Parole di Vita, a cura di Fabio Ciardi (Opere di Chiara Lubich 5); Città Nuova, Roma 2017, str. 659.

⁵ Lk 10,37.

Slovo na tento měsíc nám nabízí zlatý klíč k uskutečňování křesťanského humanismu – pomáhá nám uvědomit si naše společné lidství, v němž se odráží Boží obraz, a učí nás odvážně překonávat kategorii fyzické a kulturní „blízkosti“. V této optice je možné rozšířit hranice „my“ až k horizontu „všichni“ a znovu nalézt samotné základy života ve společenství.

Letizia Magri a tým Slova života